

DOĞRU KAYNAKLARA ERİŐİM

MELİKE GUZEY YİĞİT

2021

BİLGİ ARAMADAN ÖNCE

- Konu + Araştırma soruları
- Ne çok DAR, ne çok GENİŞ araştırma sorusu
- Bulduğumuz her kaynağı kendi çalışmamızda kullanabilir miyiz?
- Erişilen bir kaynağın ne kadar güvenilir olduğu önemli midir?
- Bilgi nereden geliyor?
- Size bilgiyi kim anlatıyor?
- Bu kişi veya kuruluşun ne tür bir güvenilirliği var?
- Bu bilgiler hakkında daha fazla bilgi edinmenin yolları var mı?

BİRİNCİL VE İKİNCİL KAYNAKLAR

Birincil literatür:

- bir araştırmacının yayınlanan kendi araştırması
- Giriş, yöntem, bulgular, tartıřma, kaynaklar.....

İkincil literatür:

- Alanyazında, sıklıkla bir akademisyenin kendisinin yapmadığı birincil yayınlara dayanan kaynaklar
- meta-analiz çalışmaları, literatür taramaları, sistematik taramalar vb.

Birincil Kaynaklar

- Bilimsel araştırma makaleleri
- Toplanmış verilerin analizi
- **ÖRNEKLER**
- Özgün araştırma makaleleri
- Yüksel Lisans ve Doktora Tezleri
- Teknik Bildiriler
- Konferans Bildirileri

İkincil Kaynaklar

- Birincil literatürü özetleyen ve zentezleyen çalışmalar
- Birincil literatürden daha geniş ve daha az güncel bilgiler içerir
- **ÖRNEKLER**
- Tarama makaleleri
- Kitaplar

Üçüncül Kaynaklar

- Daha özel ve toplu bilgi
- Konu ile ilgili gerçekler ve genel bakış açısı
- **ÖRNEKLER**
- Ders kitabı
- Asiklopediler
- Sözlükler
- El kitapları

POPÜLER VE BİLİMSEL KAYNAKLAR

Popüler kaynaklar

- genel bir hedef kitleye hitap eden
- araştırma hakkında daha az ayrıntı sunma
- daha az güvenilir...

Popüler yayınlar

- Kar amacı güder
- Editör karar mercii
- Okuyucu kitlesi
 - % 100 → başlık,
 - % 70 → giriş paragrafı
 - % 50 → dördüncü paragraf (O'connor, 2002).

**BİLİMSEL MAKALELERDE
BİLİMSEL KAYNAKLAR
KULLANILMALIDIR**

KAYNAKLARI DEĞERLENDİRME

SAHTE BİLİM

Mantıksal Yanlışlıklar

- Duygusal olarak yüklü terimler
- Sürü psikolojisi yanlışlığı
- Hatalı sebep ve sonuç ilişkisi
- Ya / veya muhakeme
- Hızlı genellemeler

İnternet Kaynakları

- Hakemli dergi
- Bilimsel Kaynak

KAYNAKLARI DEĞERLENDİRME

- **Kesinlik**: Bilgiler bulduğunuz diğer kaynaklarla tutarlı görünüyor mu? Bilginin kaynağını / kaynaklarını gösteren referanslar veya bağlantılar var mı? Alıntılanan referanslara kütüphane veya internet üzerinden erişebiliyor musunuz ve bu kaynaklar güvenilir görünüyor mu? Site akademik standartlara uygun mu?
- **Yetki**: Sitedeki bilgilerden kim sorumlu? Sitede makalenin listelenmiş bir yazarı var mı? Bir yazar listelenmemişse, neden? Yazar, kendisini bu konu hakkında yazmaya nitelikli kılan hangi kimlik bilgilerine sahip? Yazarla iletişime geçebilir veya diğer arka plan bilgilerini öğrenebilir misiniz?
- **Tarafsızlık**: Sitenin amacı nedir (ör. Eğlence, iş, referans, haberler, savunuculuk veya kişisel)? Sitenin etki alanı nedir (ör. .Com, .gov, .edu, .org, .net, .mil veya .uk gibi bir ülke kodu)? Sitenin amacı, içerdiği veya hariç tuttuğu bilgilerin türünü nasıl etkileyebilir? Site farklı bakış açıları sunuyor mu?
- **Güncellik**: Bilgiler siteye ne zaman konuldu ve ilk olarak ne zaman yazıldı? Telif hakkı tarihi nedir ve sayfa en son ne zaman güncellendi? Sayfadaki bağlantılar hala güncel mi?
- **Kapsam**: Yazar bilgileri adil ve kapsamlı bir şekilde sunuyor mu? Yazarın kabul ettiği ve ele alındığı dışındaki görüşler var mı? Yazar ne tür bir üslup veya dil kullanıyor? Yazar, yazarın bakış açısına uyan veya ondan farklı olan fikirleri nasıl ele alıyor? Kimin bakış açıları ve sesleri dahil edildi ve hariç tutuldu? Yazar ne tür dış destek kullanıyor?

GEÇERLİK

- **GEÇERLİK**; Ölçme yöntemimizin ölçmeyi amaçladığımız kavramı doğru bir şekilde yansıtıp yansıtmaması
- **Geçerli bilgi**; araştırma sorumuza gerçek anlamda yanıt veren bilgi.

GÜVENİLİR BİLGİ → GEÇERLİ BİLGİ

GÜVENİRLİK

- GÜVENİLİRLİK; zaman içinde tutarlı ve tekrarlayan bir biçimde aynı sonuçları elde edebilme
- Güvenilir Kaynak;
 - Kanıta dayalı,
 - sistematik bir biçimde değerlendirilmiş,
 - tarafsız ve akademik kişiler tarafından yayınlanan